

थुकि दुने

दीर्घकालिन सोचया आवश्यकता
• **दिलीप शाही - २**

नेवाः जात्रापरवय छाया चिलाख च्याकी ?
• **डा. रोशन श्रेष्ठ - ३**

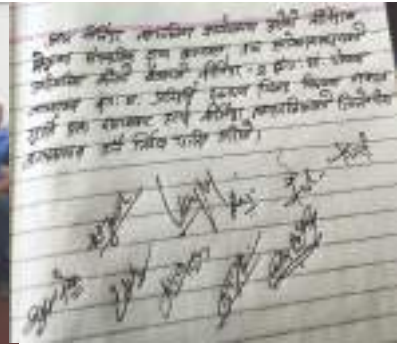
नेवाः अध्ययन केन्द्र पल्लिस्थाना यानाः दुयंक अध्ययन यानायके माः
• **दयारत्न शाक्य - ६**

मध्यपुर थिमिया बिस्काः जात्रा
• **ब्लोजप ४ - ५**

बुंगद्यः प्रतिमूर्तिया विवाद भन तच्चल स्थानीय सरकारया निर्णय भवतय जक

करीब प्यला न्ह्यःनिसै विवादय लानाचवंगु किपूया प्यंगःथामय स्थापना याःगु बुंगद्यःया प्रतिमूर्ति अनं चीकाः मेथाय तइगु जूगु दु । कीर्तिपुर नगरपालिकाया जिम्मेवारीइ व्यवस्थापन यायगु कथं बुंगद्यःया प्रतिमूर्तियात आः तयातःगु कीर्तिपुर-२ प्यंगःथामं चीकाः किपुलिइ दुने हे सुरक्षित थासय तयगु सहमति जूगु खः । बुधवाः कीर्तिपुर नगरपालिकाया कार्यकक्षय जूगु परम्परागत दाफा बाजा खलःनिसै सरोकारवाला समुदायया प्रतिनिधितय मुँज्या थथे सहमति याःगु खः ।

करीब प्यला न्ह्यः बुंगद्यःया प्रतिमूर्ति दयकाः किपुलिइ याकः मिसालिसे तयाः स्थापना याःगु खः । उगु प्रतिमूर्ति दयकेत यै महानगरपालिकां आर्थिक ग्वहालि ब्यूगु खः । बुंगद्यःया मूर्ति याकःमिसालिसे तयाः स्थापना यायधुंकाः बुंगद्यःया पूजारी जल पानेजुतयसं व प्रतिमूर्ति अनं तयातल्ले याकः मिसायात बुंगद्यःया स्वां छाःमवनेगु अडान तयावःगु खः । बुंगद्यःया जात्राया इवलय जाउला जात्राया लागिं थतिं सालाः रथ जावलाखेल थयके प्यन्हु न्ह्यः पानेजुपिं प्यंगःथामय वनाः याकः मिसायात बुंगद्यःया स्वां छाःवनेगु चलन दु । बुंगद्यः व याकः मिसा बायाः च्वनाच्वपिं जूगुलिं हे बुंगद्यःया स्वां याकः मिसायात छाःवनेमाःगु धयातःगु दु । आः बुंगद्यः व याकः मिसा नापं तयाबीबलय बुंगद्यःया स्वां अनं यकाच्वनेगु आवश्यकता हे मदुगु पानेजुपिनिगु धापू खः । थज्याःगु परिस्थितीइ करीब छगू त्या

शताब्दी पुलांगु परम्परा दीगु अवस्था वयधुंकाः कीर्तिपुर नगरपालिकां सरोकारवालातलिसै बैठक तःगु खः । नगर प्रमुख राजकुमार नकमीलिसैया उपस्थितीइ च्वंगु बैठकं परम्परायात निरन्तरता बीत धासै उगु प्रतिमूर्ति प्यंगःथामं चीकाः नगरपालिकाया जिम्मेवारीइ व्यवस्थापन यायगु निर्णय सर्वसम्मतिं पारित याःगु खः । थयकां न्ह्यः चैत्र १४ गते मंगलबाः यल महानगरपालिकाया मेयर चिरीबाबु महर्जन व कीर्तिपुर नगरपालिकाया मेयर नकमीया नं

उपस्थितीइ यल महानगरपालिकाया ज्याकुथिइ जूगु बैठकं उगु मूर्ति अनं लिक्काः गुठी संस्थानया बन्द क्वथाय तयगु निर्णय याःगु खः । उगु बैठकय सुखी गःछै समाज किपूया पदाधिकारीत 'पेले यानाः एकपक्षीय निर्णय यायूत स्वःगु' धासै बैठकं पिहांवंगु खः । बुधवाः क्वचाःगु बैठकं धाःसा उगु प्रतिमूर्तियात गुठी संस्थानया बन्द क्वथाय मतःसे कीर्तिपुर नगरपालिकाया जिम्मेवारीइ किपुलिइ दुने हे मेथाय गनं सुरक्षित थासय तयगु कथं सहमति याःगु खः । किपूमितय धार्मिक आस्थायात

नं बिचाः यासै प्रतिमूर्तियात किपू दुने हे व्यवस्थापन यायगु निर्णय जूगु नगरपालिकाया मेयर नकमीं धयादिल । थयकां न्ह्यः वंगु पुस २५ गते पुरातत्व विभागं तकं उगु प्रतिमूर्ति प्यंगःथामं चीकेत धासै पत्र जारी यायधुंकूगु खः । थीथी चरणया बैठकको निर्णय, पुरातत्व विभागया आदेश धुंकाः नं मूर्ति आःया थासं लिमकाःनिगु खः । बुधवाःया बैठकया निर्णय धुंकाः धाःसा प्यला न्ह्यःनिसै जुयाच्वंगु विवाद ज्यनीगु आशा याःगु दु ।

धम्मवती गुरुमांया हनाय धम्मपुजा

धम्मवती गुरुमांया हनाय विशेष मंकाः धम्मपुजा देछात । राष्ट्रिय सभागृहय जूगु छगू ज्याइवःया दथुइ उपप्रधानमन्त्री नापं गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठ वसपोलयात धम्मपुजापौ लःल्हासै सम्मान यानादीगु खः । वसपोल १० दैय क्यंगु लिसै प्रवज्या जुयाबिज्याःगु ७५ दै क्यंगु लसताय उगु ज्याइवः जूगु खः । ज्याइवलय नेपाःया लागिं म्यान्मारया राजदूत ऊ नु उ, यै महानगरपालिकाया उपमेयर सुमिता डंगोल, नेवाः न्ह्यलुवा मल्ल के. सुन्दरपिंसं धम्मवती गुरुमां व वसपोलया शिक्षाया बारे बिचाः

तयादीगु खःसा डा.रीना तुलाधरं गुरुमांया जीवनी कनादीगु खः । थेरवादया भिक्षुपिं, वज्रयानया गुर्जुपिं व महायानया लामापिंसं मंगल पाठ यासै न्ह्याकूगु उगु ज्याइवलय ज्याइवःया संयोजक खेमावती गुरुमामं लसकुस यानाबिज्याःगु खः । ज्याइवलय अमता गुरुमामं च्वयाबिज्याःगु नेपालमा थेरवाद बुद्ध धर्म प्रचार प्रसारमा धर्मकीर्ति विहारको योगदान' नांगु सफू विमोचन जूगु खःसा धर्मकीर्ति विहार संरक्षण कोषया कोषाध्यक्ष अजयरत्न स्थापित ' धम्मवती धम्म प्रशिक्षण परियोजना' या घोषणा यानादीगु खः ।

*Trendiest Fashion
At Price You Love*

ufo THE CHANGING STORE

तान्तःया पासा
कुल्फी/आइसक्रीम
भपिया दिसै । **Himalayan Ice**

धौ, दुरु, द्यः, बटर व
क्रीम बजारय उपलब्ध दु

मुख्यावसायक नगरपालिका, वडा नं. १, सिकदर भन्सार, खप्त
९८४९६४८८२५, ९८०८६०८७२५

नेवाः राष्ट्रिय म्ये

च्वमि : दुर्गालाल श्रेष्ठ लय् चिनामि : तिर्थ माली

धुन दने धुन सँन्टयलं भी फुककं हे छम्ह जुइ धुन
भीगु लागाय् भी स्वयं हे जः जुया धुन लुइ धुन
ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चाः दुने थी नगु
भीगु नेवाः ध्वाँय् थ्व हे खः ज्यान भी सकस्यां छगू
जातितय् स्वायत्त राज्य लुइ कर्प च्वय् भिलिमिलिं
राष्ट्र भःभः धाय्क न्ह्याके भीगु चर्ति भीगु हिं

सम्पादकीय

स्वनिगःबासीपिन्त बधाई दु, भी हलिमय् नम्बर वान जुल

सकल स्वनिगःबासीपिन्त बधाई दु। छुं खँय् ला भी
हलिमय् नम्बर वान जुल। मेगुलिइ मखुसां हलिमय् दकले
प्रदुषित शहरया रुपं यँ अथवा काठमाडौंया नां च्वन। प्रदुषणय्
सां हलिमय् नम्बर वान जुल, आः भीत बधाई दु धाय् का।
खतुं हलिमय् नम्बर वान जुइत यँय् मेमेगु पक्षत वा वस्तुत मद्गु
मखु। थनया मूर्त, अमूर्त सम्पदा हे हलिमय् नम्बर वान जुइफुगु
खः। थनया मौलिक आदिवासी सीप, लजगाः हलिमय् नमूना
जुइफुगु खः। तर भी जुल प्रदुषणय् नम्बर वान।

यँ प्रदुषित जुयाच्चंगु धयागु आः हे जक नं मखु। ताः
ई न्ह्यःनिसँ थनया प्रदुषणयात कयाः हलिमय् चर्चा जुयाच्चंगु
दुगु खः। तर थुगुसी धाःसा भीसं दक्वसित हे लिपयानाबिया
अले प्रदुषित शहरय् नम्बर वान हे जुयाबियाः। मस्यु भी मेयर
सापयात थ्व खँया जानकारी दतला मद्गु ला ? कि वय्कः
फेसबुकय् स्टारस अपडेट याय्गुलिइ हे व्यस्त खः ? वय्कःया
ला स्टारस अपडेट यायां मलाः थें च्वं। वय्कःया यँ महानगर
हलिमय् दकले प्रदुषित शहर जुल धकाः वय्कःयात टाय्ग
यानाः स्टारस छगू तय्लाकि छु ?

थथे धाय्बलय् हाकनं वय्कःया समर्थकतय्सं म्हुतु हे वाय्त
बेर मद्गु न्हां। युवा नेतृत्व धाःपिनि समर्थक ला ग्यानापुस्से
च्वं। युवा नेतायात छुं ब्वःबीगुला छु सल्लाह जक ब्यूसां दक्व
मुनाः म्हुतु वाः वय्त बेर मद्गु। वय्कःपिन्सं मेयर साप ला आः
हे तिनि निर्वाचित जुयावःगु धाइ जुइ। तर वय्कः मेयर साप
निर्वाचित जुयावःगु दछि दइन। थ्व दछिया उपलब्धि छु ले
धकाः आइग्लास ज्वनाः मालेमाःगु अवस्था दु। इन्जिनियर
थज्याःम्ह मेयर जुयावःबलय् विज्ञान व प्रविधिया साथ कयाः
थनया समस्याया दीर्घकालीन समाधानपाखे यंकी जुइ आः
धकाः यक्वसिनं आशा याःगु खः। तर वय्कःया ला फेसबुक
स्टारसय् तक्थनाच्चंगु खनेदु। डोजर ज्वनाः थौं गन छु थुंवे
धकाः जकं बिचाः यानाच्चन ला ? कि यमबुद्धया शालिक
दय्कः वनाच्चन ?

आः मेपिन्त गुलि ब्वः बीगु हला ? म्वाःल, मेयर साप वा
मेपिन्त ब्वः बियाच्चनेगु त्वःते। आः सुनां छु याइ धकाः बिचाः
मयाःसे थम्हं छु याय्गु बिचाः याय्नु। जि याकःचां यानाः छु
जुइ नं मधाय्। जिं हे शुरु याय् धाय्नु। आः कम से कम
वालय् छन्हु थःगु नीजि सवारी साधन मछ्यःसे साइकल अथवा
सार्वजनिक सवारी छ्यले ला ? ध्वगीगु फोहरयात साः दय्काः
गमलाय् तय्ला, उकियात छँबापतिं कम्पोस्ट बिन छगः तय्ला
? ध्वमगीगु फोहरयात गुकथं ज्यू पुनः प्रयोगय् यंकेला ? थुलि
याय् फःसा भीगु यँया प्रदुषण क्वपालेत ग्वहालि जुइला ?

दीर्घकालिन सोचया आवश्यकता

दिलिप शाही “शान्तिचज्जु”

राष्ट्र बैंकया कथं देय्या अर्थतन्त्र
सुधार जुयाच्चंगु दु। थौं विश्वन्यंकया
अर्थतन्त्र डॉवाडोल जुयाच्चंगु इलय्
अर्थतन्त्र सुधार जुइगु सकारात्मक
खँ खः। तर वैदेशिक घाटा धाःसा
न्हिथं अप्वया वनाच्चंगु दु। उकिया मू
कारण खः अप्वया वनाच्चंगु आयात
अले म्हो जुयाः वनाच्चंगु निर्यात।
नेपाःमि जनतां जाकि निसँ कयाः
बिलासी वस्तु आयात याय् मालाच्चंगु
दु। न्हापा कृषिइ निर्भर जुयाच्चंगु
नेपाः आः वयाः कृषिइ नं परनिर्भर
जुया वनाच्चंगु दु। अले थ्व परनिर्भर
जुइगु ज्या अभ्र नं तच्चया वनीगु
सम्भावना दु। नेपाःया आपालं धयाथें
कृषि योग्य जमिन मदयाः वनाच्चंगु
दु। स्वनिगःया कृषि योग्य भूमि मन्त
धाःसा जिउगु अवस्थाय् दुसा मेखे
तराई लागाय् च्वंगु कृषि योग्य भूमि नं
छुं नं कथंया योजना मदय्कूसें दय्कूगु
शहरी योजनां धरासयी जुइधुकूगु दु।
स्वनिगःया कृषि योग्य भुँ व तराई कृषि
योग्य भुँइ थौंकन्ह्य् कृषिउत्पाद जंगलय्
रूपान्तरण जुया वनाच्चंगु दु। मेखे
नेपाःया आपालं पहाडी भूभागय् नं
स्थानीय मनूत मदयाः अन उत्पादन हे
मजुयाच्चंगु थौंया अवस्था खः।

छखे नेपाःमि जनतां थः कृषि
कर्म याय् चाहे जूसां नं कृषिया नितिं
माःगु साः इलय् मदयाः भुँज्या याय्
खनाच्चंगु मद्गु। अले साःया अभावय्
गुलि उत्पादन जुइमाःगु खः उलि
उत्पादन मजुयाः नं नेपाःमि जनता
भुँज्या याय्गु पाखे तापाना वनाच्चंगु
दु। आः भुँज्या यानाः फाइदा मदय्वं
गांगामय् च्वीपिं भुँज्या याय्गु त्वःताः
शहर केन्द्रित जुयाच्चंगु जक मखु
शहरय् नं बांलाःगु लजगाः मजयाः
विदेशय् वनेत बाध्य जुयाच्चंगु दु।
नेपाःमि जनताया विदेश वनेमाःगु थ्व
बाध्यता आःया जक मखु पञ्चायती
कालीनिसँ खः। तर स्वदेशय् रोजगारी
बीधकाः धाःगु फुककं धयाथें सरकारं
नेपालय् रोजगारी चूलाकेगु अवसर
बीधकाच्चंगु मद्गु।

थुकिा मू कारण धइगु स्वदेशी
उत्पादन मदयाः हे खः। देय् सवल व
जनता सुखी जुइगु नितिं माःगु धइगु
रोजगारी हे खः। जब रोजगारी दइमखु
उगु इलय् आम सर्वसाधारण जनता
थःगु देय् त्वःताः विदेशय् लजगाः
याय्त बाध्य जुइ।

नेपाःया अर्थतन्त्र सवल जूगु
छगू कारण वैदेशिक रोजगारी खः।
थःगु देशय् रोजगारी मन्त धकाः थःगु
भुँयात थार्ति तयाः वैदेशिक रोजगारी
वनाच्चिपिसं छवयाहःगु रेमिट्रान्सया
नेपाःया सवल अर्थतन्त्र खः।
विदेशय् वनाच्चिपिं नेपाःमि जनतां यदि

न्हापा देशय् दुपिं उद्योगीतय्सं नं थःगु उद्योग बन्द यानाः
थौं वयाः विदेशी सामान आयात यानाः थःगु व्यवसाय
चले यानाच्चंगु दु। न्हापा देय्या उद्योगपति जुयाच्चिपिं
थौं वयाः विदेशी दलाल पुँजीपतिइ रुपान्तरण जुयाच्चंगु
दु। गुकिा लित्चः छरे देशय् रोजगारी म्हो जुयाच्चंगु
दुसा मेखे नय्गु निसँ विलासी बस्तु आयात याय्माःगुलिं
यानाः देशय् अर्थतन्त्र घाटाय् चले जुयाच्चंगु दु।

रेमिट्रान्स छवया महःगु खःसा थौं
नेपाःया अवस्था नं श्रीलंका जुइधुकूगु
खइ। तर आम सर्वसाधारण जनता थः
विदेश वनाः छवयाहःगु रेमिट्रान्स तकं
थौं सदुपयोग जुयाच्चंगु मद्गु। प्रजातन्त्र
वय्धुकाः फुककं धयाथें राजनीतिक
पार्टीया मू नारा स्वदेशी उत्पादन
अप्वय्केगु खः। तर राजनीतिक
पार्टीतय्सं नारा बिउ थें रोजगारीया
अवसर धाःसा विकास याःगु खनेमद्गु।
न्हापा देशय् दुपिं उद्योगीतय्सं नं थःगु
उद्योग बन्द यानाः थौं वयाः विदेशी
सामान आयात यानाः थःगु व्यवसाय
चले यानाच्चंगु दु। न्हापा देय्या
उद्योगपति जुयाच्चिपिं थौं वयाः विदेशी
दलाल पुँजीपतिइ रुपान्तरण जुयाच्चंगु
दु।

गुकिा लित्चः छखे देशय्
रोजगारी म्हो जुयाच्चंगु दुसा मेखे नय्गु
निसँ विलासी बस्तु आयात याय्माःगुलिं
यानाः देशय् अर्थतन्त्र घाटाय् चले
जुयाच्चंगु दु। यदि विदेश वनाच्चिपिं
नेपाःमिपिसं रेमिट्रान्स छवया महय्गु
खःसा उकिा लित्चः छु जुइ धकाः
धाय्फइगु अवस्था मद्गु।

वंगु दँय् हे नेपाःया अर्थतन्त्र
धरापय् लाइगु अवस्थाय् वय्धुकूगु
खः। नेपाःया फुककं धयाथें बैंकय्
तरलता मद्गु जक मखु त्यासा तकं बी
मफइगु अवस्थाय् थ्यंगु खःसा विदेशी
ध्यबा सञ्चिती नं म्हो जुयाः आयात
तकं याय्त समस्या जुइधुकूगु खः।
तत्कालीन सरकारं इलय् विलासी
सामान आयातय् प्रतिबन्ध तय्वं छुं
भचा सुधार जूगु खः। अभ्र धाय्गु
खःसा विदेश वनाच्चिपिं नेपाःमिपिसं
विदेशं नं ध्यबा छवया हःगु कारणं
यानाः हे अर्थतन्त्र सवल जूगु खः। तर
रेमिट्रान्स अर्थतन्त्र सवल जुइगु धइगु
ताः ई तक ल्यनाच्चनी मखु।

विश्वय् थौंकन्ह्य् आर्थिक मन्दी
जुयाच्चंगु दु। गुकिं यानाः विदेशय्
वनाच्चिपिं नेपाःमिया आम्दानी नं
म्हो जुयाच्चंगु दु। थुकथं विदेशय्
वनाच्चिपिं नेपाःमि ज्या मदय्काः
च्वनेमाःगु अवस्था वल धाःसा निश्चित

दु उकिा लित्चः भीगु अर्थतन्त्रय् नं
लाइ। अथे जुयाः रेमिट्रान्सया भरय्
च्वनेगु स्वयां नं सरकारं थन हे गुलिफु
उलि उद्योग धन्दा चाय्के बीगु कुतः
याय्माः। उकिा नितिं पंगः जुयाच्चंगु
थीथी ऐन नियमयात सुधार याय्माःगु
आवश्यकता दु।

नेपालय् उद्योग धन्दाय् लगानी
याय्त नं थीथी कथंया समस्या जुयाच्चंगु
दु। उद्योग दर्ता याय्गु नितिं आपालं
कथंया भ्रन्धट फय्माःगु अवस्था दु।
यदि अज्याःगु भ्रन्धट जक म्हो याय्गु
खःसां नं उद्योगधन्दा चले याइपिं
उत्साहित जुइगु खइ। तर नेपालय्
दयाच्चंगु प्रशासनिक भ्रन्धटया कारणं
हे गुलिखें उद्योगय् लगानी याय्धाःपिं
नं हतोत्साही जुयाच्चंगु अवस्था खः।
नेपाःया मेगु छगू प्रमुख आम्दानीया
स्रोत धइगु पर्यटन क्षेत्र नं खः। तर
नेपाःया पर्यटन व्यवसाय न्हापा स्वयां
म्हो जुयाच्चंगु दु। विदेशय् माक्व
प्रचार प्रसार मजुयाः नेपाःया पर्यटन
क्षेत्र लिउने लानाच्चंगु खः।

पर्यटन व्यवसायया कारणं
न्हापा न्हापा नेपालय् उत्पादन जूगु
गलैँचा, परिमना, हस्तकला, पौभाः
आदि निर्यात जुइगु यानाच्चंगु खः।
तर थौं वयाः अज्याःगु हस्तकलाया
व्यापार व्यवसाय नं बांलाक जुयाच्चंगु
मद्गु। गुकिं यानाः नेपाःया अर्थतन्त्रय्
लित्चः लानाच्चंगु दु। थुकथं समग्र
रुपं स्वय्गु नेपाःया अर्थतन्त्र थौं
धरापय् लानाच्चंगु दु। नेपाःया
मुक्कं व्यवसाययात थकाय्गु खःसा
वा स्वदेशय् नेपाःमियात रोजगारी
चूलाकेगु खःसा उकिा नितिं सरकारं
थःगु नीति हिलेमाःगु अवस्था दु।
मखु देय्यात रेमिट्रान्स जक धाने
याय्धकाः स्वय्गु खःसा उकिा
दिर्घकालीन लित्चः लाइगु खँय् बिचाः
याय्माःगु अवस्था थौं जुयाच्चंगु
दु। देय् विकास याय्त दिर्घकालीन
सोच व योजना माः गुकियात नेपाःया
नेतापिसं मनन यानाच्चंगु मद्गु। थौंया
आवश्यकता दिर्घकालीन सोच हे खः।

नेवाः जात्रापर्वय् छाय् चिलाख च्याकी ?

डा. रोशन श्रेष्ठ

»

चिलाख धइगु मिर्चाय्
खः । मि धइगु प्राकृतिक
खः । मीगु नितिं शक्ति
व आस्थाया केन्द्र खः ।
मियात साक्षी तथाः पाः
फय्गु मियात पवित्र
ताय्काः परिक्षा बीगु मि
चाहिलाः इहिपा थुज्वःगु
जन्म जन्मतक मबाय्गु
स्वापू तय्गु - थजाःगु
चलनं स्पष्ट जू कि मि
धइगु तस्करं महत्वपूर्ण
व पवित्र कथं मीगु
आस्थाया चिं खः । तर
सभ्यताया न्हापांगु
इलय् मि धइगु मनूया
नियन्त्रणय् मदु । मि
गय् यानाः च्याइ, गबले
च्याइ, गुलि ईतकक
च्याइ, थजाःगु खँ अबले
मनूतय्गु ज्ञानया दायरां
पिनेया खँ खः ।

जात्राय् चिलाख च्याकाः वनेगु
चलन छाय् खः ? चान्हय् जात्राय्
चिलाख च्याकेगु धयागु ला लँ
खनेदय्मा धकाः च्याकूगु जुल धाय् ।
तर सुथय्, न्हिनय्, बायुलिं (बान्धिइ,
सनिलय्) जुइगु जात्राय् नं चिलाख
च्याकेगु चलन दु । थुकिं या ल्यूने छु
रहस्य दु ? थ्व बारे छुं खँ कनेत्यना ।

चिलाख नेवाः सभ्यताया छगू
अंग खः । संस्कृत खँवः 'चिराग'
व नेवाः खँवः 'चिलाख' उथें उथें
च्वंगुलिं थ्व नेवाः खँवः 'चिलाख'
धइगु संस्कृतपाखें वःगु खँवः खः
धकाः अनुमान याइपिं दय्फु । तर
संस्कृत भाय् हे मेमेगु यक्व भाय्
अध्ययन यानाः लिपा जक दय्कूगु
न्हूगु भाय् खः धइगु दाबी नं वयाच्वंगु
दु । दकसिबे पुलांगु भाय् संस्कृत भाय्
खः धइगु खँ प्रमाणित मजुगु आधार
व बिश्लेषण बियाः संस्कृतयात न्हूगु
भाय् धकाः दाबी याइपिनिगु खँ बिचाः
याय्गु जूसा नेवाः खँवः चिलाखपाखें
संस्कृतय् चिराग जुयावंगु नं खय्फु ।
संस्कृत भासं च्वयातःगु सफूत अप्व
धइथें भारतय् अग्रेजत वय्धुकाः जक
अस्तित्वय् वःगु खनेदु धइगु तथ्य
न्हयने तथाः खँ ल्हाय्बलय् 'संस्कृत
हे मूल स्रोत' धकाः दाबी याइपिनिगु
तर्क कमजोर जुइगु खनेदु । बरु
प्राचीनकालीन पाली भाय् अथवा
मेमेगु भासं नं चिलाखया ज्वःलाइगु
खँवः दु लाकि मदु धकाः मालेबलय्
थ्व खँवः स्यल्लाःगु जानकारी दय्फु ।

नांयात पलख त्वःते,
छ्यलाबुलाय् स्वय् । हरेक नेवाः जात्राय्
चिलाख मदय्क मगाः । थिमिया
बिस्काः जात्राय् चिलाखया बिस्कां
महत्व दु । जात्राया इवल्य् छँखापतिं
चिलाख ज्वनाः ब्वति काय्माःगु
जुयाः छँखापतिं कलात्मक चिलाख
दय्काः तय्गु चलन दु । लिपा लिपा
कापः हिनाः दय्काःतःगु चिलाख नं
छ्यलाहल । व चिलाखया च्वकाय्
मि च्यानाच्वनी । जात्रा क्वमचाःतल्ले
मि स्याय्मत्यः धकाः निरन्तर मि
च्याकातय् चिलाखय् चिकं तँतं
वनेमाः । अथे याय्त कलात्मक चिकं
थलः नं ज्वनावनेगु चलन दु ।

थिमिइ जुइगु चान्हिसिया जात्राय्
बालकुमारी द्यः कुहाँ बिज्याइबलय्
द्वलद्वः चिलाखयाया जः अति
आकर्षक जुइ । अबलय् या व
मनमोहक लू गबले लुमधनीगु लू

खः । जात्राय् चिलाख च्याकाःवनेगु
चलन छाय् यानातःगु जुइ ? थ्व खँय्
स्पष्ट आधार व बयान बियातःगु गर्न
खनेमदु । गबलेनिसें थजाःगु चलन हल
जुइ धइगु नं गर्न च्वयातःगु खनेमदु ।
अथे जुयाः थजाःगु खँ भीसं मानव
सभ्यता विकासक्रमया अध्ययन यानाः
दुवालाः मस्वय्क बांलाक थुइमखु ।

चिलाख धइगु मिर्चाय् खः ।
मि धइगु प्राकृतिक खः । भीगु नितिं
शक्ति व आस्थाया केन्द्र खः । मियात
साक्षी तथाः पाः फय्गु, मियात पवित्र
ताय्काः परिक्षा बीगु, मि चाहिलाः
इहिपा थुज्वःगु जन्म जन्मतक मबाय्गु
स्वापू तय्गु - थजाःगु चलनं स्पष्ट
जू कि मि धइगु तस्करं महत्वपूर्ण व
पवित्र कथं भीगु आस्थाया चिं खः ।
तर सभ्यताया न्हापांगु इलय् मि धइगु
मनूया नियन्त्रणय् मदु । मि गय् यानाः
च्याइ, गबले च्याइ, गुलि ईतकक च्याइ,
थजाःगु खँ अबले मनूतय्गु ज्ञानया
दायरां पिनेया खँ खः । गुँइ (जंगलय्)
च्यानाच्वंगु मि धइगु अनियन्त्रित
प्रकोपया दसु खः तर, गय् जुयाः अथे
मि च्यात जुइ धइगु खँ अबले मनूतसें
मस्यु । अय्जुयाः मनूया नितिं मि धइगु
प्राकृतिक शक्ति द्यः बराबर जुल ।

बुलुहुं मनूतसें सिल कि तस्करं
नँ न्याइबलय् थीगु हाबलासा गन
जुत अन मि च्याइ । तीजक अथे
च्यानाच्वंगु मिया सतिक वनाः स्वस्वँ
मनूतसें मियात छ्यले नं सय्काः हल ।
मिइ छुयातःगु नसाज्वलं साः धइगु
खँ सियावल । मिनाप ग्याय्गु मखु,
मिनाप म्वाय्गु कला बिकास जुया
वल । गर्न च्यानाच्वंगु मि खन धाःसा
वइत द्यः भाःपाः पुज्यासें व मियात
थःगु ज्याख्यलय् छ्यलेगु सय्काहल ।
मनूतसें मि च्याकेमसःबलय् मिया श्रोत
धइगु प्राकृतिक मलः खः । तसकरं नँ

न्याना मलः जुइबलय् नोक्सान जुइ,
तर व हे मलखं मि नं च्याकाथकीगु
जुगुलिं मलःयात द्यःया बरदान भाःपाः
नालेगु, द्यवं दर्शन ब्यूगु धकाः मलखं
च्याकाथकीगु मियात नालाकाय्गु
संस्कार बिकास जुल ।

भीपिं मचाबलय्तक भीसं
ब्वति कयागु तर, थौकन्हय् लोप
जुइधुंकुगु चलन छगू दसू बी । सकलें
बुँज्या याइगु जमानाया खँ खः ।
यदि वा मगात धाःसा इलय् वा पी
खनीमखु । अबलय् द्यवं वा गाय्का
बीमाल धकाः 'हरहर महाद्यः वागां
द्यः' धकाः हालाः जुलुस वने थें वनेगु
चलन दु । 'बप्पा महाद्यः वागां द्यः',
पशुपति महादेव वागां द्यः' आदि पुकार
याय्गु धइगु वा गाय्मा धइगु प्रार्थना
खः । अथे हे, न्हापा न्हापा मलः जुनां
जक मि च्याइगु जमानाय् मिपुसाया
अभाव जुइबलय् 'मिया द्यः मलः
जुकाब्यु' धकाः पुकार याय्गु चलन
नं दु जुइमाः । गथे थौकन्हय् वा पीपिं
मदयावलिसें 'वा गाय्मा द्यः' धकाः
पुकार याय्गु चलन तनावन, अथे
हे लिपा मिपुसा ल्यंकातय्गु सीपया
बिकास जुइवं 'मलः जुइमा' धकाः
पुकार याय्गु चलन नं तनावन जुइ ।

मि पुसा ल्यंकातय्गु सीपया
संरक्षण व बिकासया चिं धइगु अगिमथः
(संस्कृत भासं अगिमथ) खः । न्हापा
न्हापा हरेक नेवाः बस्तिइ अगिमथः
दु, तर थौकन्हय् सकवय् व यलय् जक
ल्यंदिन शायद । मेमेथाय् गन गन ल्यं
दिन, मालेकुले याय्मानि । अगिमथः
धइगु निरन्तर मि च्यानाच्वनीगु कुण्ड
खः, अन अमिनहोत्री गुरुपिन्सं निरन्तर
मि च्याकातय्गु व नापनापं तन्त्र साधना
नं यानाच्वनी । सकवय् व यलय् च्वंगु
अगिमथःया मि २००० दँ न्हयःनिसें
थौतक नं निरन्तर च्यानाच्वंगु दु धइगु

विश्वास दु । थजाःगु दुर्लभ संस्कृति
भी नेवाः समाजयाके जक दु, हलिमय्
मेथाय् गर्न मदु ।

मि पुसा ल्यंके सय्वं मनूतसें
मियात नियन्त्रण व उपयोग याय्गु
नं सय्का हल । मियात मथलीनिसें
ल्यय्याः थःथःगु छँय् हय्गु, मियात
सुरक्षा याना तय्गु, मियात भुतुलिइ
छ्यलेगु व साक्क भिंक ज्वरे यानाः
नय्गु संस्कार संस्कृति नं बिकास
जुयावल । थी थी सीपया बिकास जुइवं
मिपुसा ल्यंकेगु थाय् थीथी ज्यासः
नं जुयावल । गथे कि, साय्मिया
साः, कौया ज्यासः, कुम्हाःया भाला
उइगु थाय् आदि थासय् नं मि पुसा
ल्यंकेगु थाय् कथं बिकास जुल ।
थुमिगु व्यवसायया नितिं निरन्तर मि
मालीगु जुयाः थ्व व्यवसाय याइपिं
यक्व मनू च्वनीगु थासय् अगिमथः
बुलुहुं न्हावन । नापनापं मियात
छ्यलाःहःलिसें मि नइगु दुर्घटना नं
जुयावल । व दुर्घटनाया समाधान धइगु
लः खः धकाः बस्तीया लिक्क लिक्क
लखं जाःगु पुखू दय्केगु सभ्यता नं
बिकास जुयावल ।

थथे मियात नियन्त्रण व उपयोग
याय्गु सीप बिकास जूगु व मि छ्यलाः
थीथी हलज्वलं दय्केगु, सीप बिकास
याय्गु आदि ज्या धइगु अबलय्था
जमानाया वैज्ञानिक उपलब्धि खः ।
मियात नियन्त्रणय् तय्फइगु धइगु
मानव सभ्यता बिकासया तस्करं
महत्वपूर्ण उपलब्धि खः । मियात
नियन्त्रण याय्सःपिं समुदाय धमाधम
विकसित व सभ्य जुयावल, अलय् व
मियात नियन्त्रण याय् मसःपिं समुदाय
बुलुहुं बिकासय् ल्यूने लानावन ।

नेवाः सभ्यताय् चिलाख प्रदर्शन
धइगु व हे सभ्यता बिकासया चिं खः ।
'जिमिगु नियन्त्रणय् मि दु, मियात
जिमिसं थःगु 'हातका खेल' याय्फु'
धकाः हर्षोल्लास याय्गु व प्रदर्शन याय्गु
संस्कृति धइगु चिलाख संस्कृति
खः । न्हू पुस्तायात मि नियन्त्रण व
सम्बर्द्धन याय्गु स्यनेगु अवसर नं
चिलाख संस्कृति खः । अथे जुयाः हे
नेवाः जात्राय् चान्हय् जुइमा वा न्हिनय्
जुइमा, चिलाख च्याकाः वनेगु चलन
जुल । थ्व चलन २००-४०० दँ पुलांगु
चलन मखु, द्वलद्वः दँ पुलांगु चलनया
निरन्तरता खः । प्राचिन मानव बिकासया
छगू तःधंगु क्रान्तिया चिं खः ।

खँ थुइकादिसँ, मुसुकाया दिसँ ।

राष्ट्रको सञ्चार

नेपाल टेलिकम परिवार

नयाँ वर्ष २०८० को महान उपलक्ष्यमा
सम्पूर्ण ग्राहकवर्गमा हार्दिक मंगलमय
शुभकामना व्यक्त गर्दछौ ।

नयाँ वर्ष २०८० को हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौ ।
जीवनया तःधंगु सम्पत्ति हे स्वास्थ्य खः, थ्व सम्पत्ति रक्षाया
नितिं जिमित लुमंकादिसँ । सेवा हे जिमिगु परम धर्म खः ।
जिमित मौका बियादिसँ ।

Kantipur Diagnostic Center Pvt. Ltd.
(Poly Clinic)

Sankhamool, Naya Baneshwor
P.O.Box: 2477 KTM
Phone: 4784994, 4782386, 4780992
Fax : 01-4784995
Email: kdcrdj@ntc.net.np

नेवाः अध्ययन केन्द्र पलिस्था यानाः दुग्यंक अध्ययन यानायंके माः

हलिमय न्यानाच्चविं नेवाःतयत्
छथाय हयाः नेवाः म्हसीका व
सभ्यताया संरक्षणया निति
न्यय्यानाच्चवंगू छगू संस्था खः हलि
नेवाः दबू। थुगु हे हलि नेवाः दबूया
संरक्षक दयारत्न शाक्यलिसे दबूया
पलिस्था व थीथी गतिविधि अले दबूयात
न्याकायकेमाःगू लपुयात कयाः जूगू
लेहना वाःपौया निति सुरेन्द्रभक्त
श्रेष्ठ यानादीगू खँहाबल्हाया सार थन
न्यव्वयाच्चना - सं ।

☞ हलिं नेवाः दबू छाये नीस्वने
माःगु ?

देसीपिने नेवा: अभियानया इवलल्
अमेरिकाया नेपा: पासा पुच: धुंका: नेवा:
अर्गनाइजेशन अफ अमेरिकाया ज्याइव:
न्ह्याना च्वंबलल् उगु इल् य उपलब्ध
जुयाच्च्वग् स्काइप छ्यला: छ्यव:
जागरूक व सजक नेवा:त मुना: बिचा:
कालबिलयात न्ह्याकाव च्वन। जित
बांलाक लुमंकथं सन् २०१० तकया
दुने नेपा:यापिं थी थी नेवा: न्ह्यलुवा:पिं
नाप नं स्काइप मार्फत हे छु या:सा जी
धयागु खैल्हाबल्हा जुजुं वन। सन्
२०१० या अगस्ट २१ तारिख (ने.सं.
११३० गुंलाथ्व: द्वादीस, सनिबार)खुहु
जिगु नाय:सुइ नीस्वम्ह दुज: दुगु छगु
तदर्थ समिति नीस्वन। थ्व न्हियात भीसं
डब्लूएनओ दिवस धका: नालाका:सां
पाय्छि जुइ ला धयागु जिगु बिचा: दु।
उगु इल् अमेरिका, जापान, बेलायत,
जर्मन, भारत, क्यानाडा, अस्ट्रेलिया, गुएइ,
बेल्जियम, नेदरलायन्ड नापं भिगू देय्या
नेवा: सरोकार दुपिं दुज: दुथ्या:गु तदर्थ
समिति नीस्वनेधुंका: बेलायतया लन्डन
विश्व विद्यालयस जूगु हिमालि भाय्या
सम्मेलनस गांगामय् ल्हाइगु नेवा:भाय्या
परिचयात्मक ज्यापौ न्ह्यव्वयत जित:
बेलायत वनेगु ह्व:ता: चूलाना: उगु ईय
पासा पुच: गुथिया नाय: कृष्ण चर्चुं लिसें
मेमेपिं नाप स्वापू दयावन। अले स्काइपय्
जूगु सहलहस ब्यापक खँ ब्याकेधुंका:
वइगु दै २०११ या न्हूदं ने.सं. ११३१ या
लसताय् 'लन्दन वनेनु, हलिमय् भीगु स:
थ्वयके नुं' नारा ज्वना: न्हापांगु हलिं नेवा:
त:मुंज्या, २०११ नोभेम्बर १ तारिखखुहु
बातगोपाल श्रेष्ठया नाय:सुइ हलिं नेवा:
दबूया पलिस्था जूगु ख:। थ्व सन् १-११-
११ न्याग: १ या न्हिइ सकल नेवा:तयगु
नीतिं गौरवया न्हि जूखुहु डब्लूएनओ
पलिस्था या:गु न्हियात लुमंके मा:।

☞ हलिं नेवाः दबू नीस्वने
धुंकाः नेवाः तय् दथुइ गुगु कथंया ह्यूपाः
वः गु खनेदु ?

डब्लूएनओ नीस्वने धुंकाः
नेवाः समाजय् यक्वं ह्यूपाः वःगु दु ।
विशेष यानाः देसं देसय् च्वनाच्चर्पिं
नेवाः दाजुकिजा, तताकेहेपिन्त इलय् हे
न्ह्यलं चाय्के बीकथं नेवाः भी नेवाः
हे जुइ नारा तसकं थ्वल । देसं पिने
च्वनाच्चर्पिं नेवाः त मेमेगु देय्या मन्तयसं
थःगु परिचय बाय् म्हसीका ल्यंका
तय्कथं ज्या यानाच्चंगु खनीबलय् थःगु
नं म्हसीका दुगु न्ह्यब्वय्गु यानावःगु
खंके फ़ै । स्वक्वःतक देसं पिने नेवाः
समुदाययात छ्वा हे दबुली मुनेफुगु
खनीबलय्या लुयात तःधंगु उपलब्धिया
रुपय् काय्माः । थःत नेपालं ब्यागलं
तय् मफ़ैगु जाति खः धकाः म्हसीका
च्चंगु दु । उर्कि हलिं नेवाः म्हसीकायात
बिस्कर्कथं स्वय्माः धकाः वाःचाय्का
हःगु दु । वयां न्ह्यः नेवाः तय्त 'नेपाली'
दुने लाकाः गौण यानाछ्वय्गु पलाःयात
लिप्पयानाः डब्लूएनओपाखें थी थी
पलाः ल्ह्वना वयाच्चंगु दु । आः
हलिंया न्ह्याथाय् जूसां नेवाः अध्ययन
केन्द्र पलिस्था यानाः नेवाः सभ्यतायात
दुयंक अध्ययन अनुसन्धान यानाय्के
माः धयागु भावना पिच्चया वःगु दु ।

☞ हलिं नेवा: दबू- डायस्पोरा
संस्था ख: ला ?

अवस्य नं डायस्पोरा मखु ।
सुनां सुनां थ्वयात डायस्पोरा
संस्थार्कथं स्वयाच्चंगु खः, अमिसं
डायस्पोराया अर्थं बालाक ध्वामथूगु
लुमंका च्वना । धात्ये धायूमाःसा देस
काल परिस्थितिकथं देसं पितिना हःपिं,
च्वने मफयाः बिस्युं वःपिं पुचःयात
डायस्पोरा धाइ । स्वइच्छां पिहां वःपिं
मनूत डायस्पोरा जुइ मखु ।

☞ 'हलिमय् न्ह्याथाय् च्वंसां'

श्री नेवा: 'या नारा केवल नाराय् जक सीमित जुया च्वं थें छित: मता: ला ?

‘हालमय् न्ह्याथाय् च्वंसां भी
नेवाः’या नारायात सार्थक याय्कथं
न्ह्याका यंकेफुगु मदु। छायाःसा
नेपालं पिने वयाः आखः ब्वनाच्विपिं
नेवाःत भाय् मसःगुलिं नेवाः पुचलय्
दुहां वय्त मछिपहः क्यनाच्वंगु दु।
थःत नेवाः धकाः गर्व याय्गुया पत्सा
‘नेपाली’ धाय्वं गाः धकाः थःगु
मनया खँ प्वका च्वंगु दु। इमित
नेवाः यानायंकेगुपाखे लसकुस यानाः
वनेफःसा जक नारा- नारा मजुसे
आजुकथं नालायंकेगुपाखे सतिना वइ।

॥ॐ छिगु बिचालय् हलिं नेवाः
दब्रपाखें ज्या जुयाच्चंगुली छितः गुलि
सन्तुष्टि दु ?

डब्लूएनओ भिनिदैं दत ।
 न्हापा छु बिचालं नीस्वंगु खः, भति
 भति यानाः पाचिना च्वंगु खनेदु ।
 भिनिदैं दुने गुलि ज्या याय्फैगु खः,
 उलि ज्या जुयाच्चंगु खने मदु । यक्व
 ज्या त्वःफिना च्वंगु दु । न्हूपस्तायात
 नापनापं यंकेगु ज्या न्ह्यानाच्चंगु मदु ।
 थ्व संस्था बाज्यःवीपनिगु संस्था थें
 जुल धकाः इमित पाचिना वनेगुपाखें
 भी तापाना वने मालेफु । उकिं खःकथं
 न्ह्याः वने मफुतकि तापाना वनीगु
 स्वभाविक खः । जिमित नेवाः धायगु
 गर्व याय्गु स्वयां नं गुलिं नेवाःत नेवाः
 धाय् मयःपिं नं दु । डब्लूएनओपाखें
 अध्ययन अनुसन्धानयात महत्व बिचाः
 बिए, एमए, पिएचडि याय्गु लैपुपाखे
 ग्वाका यंके मफुनि । डब्लूएनओ
 न्हापांगु संस्था जूगुलिं थुजाःगु ज्याखँय
 हलिंनप स्वाना वनेगु शैक्षिक संस्थाया
 आचरण दय्का वनेफुगु मदुनि । थ्व
 खँ भी सकासिनं वाः चाय्के माः ।
 सकासितं कःधाना वनेगु अःपु मजू ।
 पंगलः वयाच्चनीगु स्वभाविक खः ।
 डब्लूएनओ मेमेगु संस्था थें बाजं
 थाना जुइगु संस्था मजुइमा । थुकिं
 यानाः सकल नेवाःतय्त भिं जुइगु व
 न्हूपस्तायात शिक्षादीक्षा बिचाः भविष्य
 नं नेवाः हे धाय्का च्वनेमाः धयागु मू मू
 मन्त्र कनाः न्ह्याः वनेमाःगु दु । थ्व खँ
 धाय् अःपु, तर थःथःगु नीजि मामिला
 सुथां लाकेगु तातुनाः डब्लूएनओ दुने
 दुहां वनाः थःथःगु मनमुताविक जुयावन
 धाःसा अवस्य नं सतर्क ला याना हे
 च्वनेमाः । मिले मजुगुयात मिले मजू
 धकाः त्वःता वीपिं लिपा दुहां वय्
 मछाली । उकिं बादविवाद यानाच्चने
 हे माः । समाधान नं यायां वनेमाः ।
 थःगु हे खँ पाय्छि धकाः धाय्गु नेवाः
 मनोवृति न्ह्याथासं दयाच्चनी । उकिं
 एकिकृत नेवाः आन्दोलनयात तिबः
 बीकथं न्ह्याः वनेमाः । हलिंया नेवाः
 सभ्यतायात विशेष थाय् बीकेबीगु भी
 सकासिगु आजु जुइमाः, तर भी नेपाली
 जुयाः मखु ।

☞ हलिन्यंक च्वापिं सकल
नेवाःतय्त छु धाय्गु दु ?

नेपालं थी थी हुनिं पिहां वयाः
तापालय् जीवन हनार्चपिन्त जिगु छू
इनाप थ्व हे खः कि गुगु देसय् च्वनाच्वंगु
खः, अनया स्थानिय संस्थानाप स्वापू
तयाः डब्लूएनओ नाप सतिकेगु कुतः
जुल धाःसा गन सु सु च्वनाच्वंगु दु
धयागु सीके फै । इमित थःगु अवस्थाय्
समस्या वल धाःसा ग्वाहालि कायगु

दयारत्न शाक्य, संरक्षक, हलिं नेवा: दबू

खँल्हाबल्हा

नहापा छु बिचालं नीस्वंगु खः, भति भति यानाः पाचिना
चवंगु खनेदु । भिनिदिं दुने गुलि ज्या याय्फैगु खः, उलि
ज्या जुयाचवंगु खने मदु । यक्वं ज्या त्वःफिना चवंगु दु ।
न्हूपुस्तायात नापनापं यंकेगु ज्या न्ह्यानाचवंगु मदु । श्व
संस्था बाज्यःवंपिनिगु संस्था थें जुल धकाः इमित पाचिना
वनेगुपाखें भी तापाना वने मालेफु । उकिं खःकथं न्ह्याः
वने मफुतकि तापाना वनीगु स्वभाविक खः । जिमित
नेवाः धाय्गु गर्व याय्गु स्वयां नं गुलिं नेवाःत नेवाः धाय्
मयःपिं नं दु ।

कथं लिधसा दइ । उकिं भाषा, साहित्य,
कला, संस्कृति लागाय् ज्या यानाच्चीं
जक सतिकेगु मखु, नेवाः म्हसीका दुपिं
सकसितं कःधानाः वनेगु आज्जु हे मू
उद्देश्य खः । थःगु देय् त्वःताः परदेश
(तापालय्) वनेबलय् छु जुइ, गथे जुइ
धयागु सुनानं अनुमान याय् फै मखु ।
आकाभाकां छु जुइ, धाय् फैगु खँ
मखु । थःगु संस्कारकथं थःगु म्हसीका
ल्यंका तयफत धाःसा Where are
you from ? धकाः न्यनीबलय्
गर्व याय्थाय् दइ । मनुतयगु जीवनय्
माःगु सकतां हलंज्वलं नेवाःदुने दु ।
मेपिनिगु त्यासा कयाः म्वाय् म्वाः ।
भीगु सभ्यतां हे भीत म्हसीका च्वंगु
दु । थ्व हे खँ- नेपाल पिने च्वनाच्चीं
नेवाः दाजुकिजा, तताकेहेंपिनि लुमना

चव्नी धकाः भलसा कयाचव्ना । सार्क
राष्ट्रं पिने च्वपिन्त नेपाल सरकारं ल्च्छ
धकाः धया वयाचव्ना । तर व ल्च्छ दुने
नेवाःसः गनं नं मथ्वः । उकिं लिपा
नेवाः एनआरएनया पुसा नं पी मालेफु,
यदि एनआरएन दुने नेवाः म्हसीकायात
थाय् मन्त धाःसा !

👉 नेवाःतय् भविष्य ?

भाषाकथं बिचाः यायगु खःसा
नेवाःतय् भविष्य उलि बांलाः मज्जुगु
खनाच्चना । नेवाःतय्त्त फुरफुरे
यानाच्चंगु न्ह्यागु क्षेत्रय् नं दु । देसय्
परिवर्तन वल, लबः काइपिं मेपिं हे ज्जु
भीरं स्सू । नेवाःतय्गु सर्वाङ्गीन विकास
याय्त्त थी थी ख्यलय् थी थी जनजाति
या म्हसीका तयार याना वनेमाः । अले
थ्वयात सुनानं पनां पने कै मखु ।

[illegible]

राम प्रजापति
प्रोप्राइटर

हारती मिठाई भण्डार

(शुद्ध शाकाहारी)

कालिमाटी चोक, टंकेश्वर मार्ग, काठमाडौं ।
फोन नं. : ०१-५३०२१९९, मो. ९८०३९८०६९९

सहो: - विवाह, व्रतबन्ध, पार्टी, पिकनिक, तथा अन्य शुभ कार्यको लागि अर्डर अनुसार मिठाईहरू तयार गरिन्छ ।

सामुदायिक विद्यालयया स्तरोन्नतिड यँ महानगर

यँ महानगरपालिका १६ वडाया वडाध्यक्ष मुकुन्द रिजाल शिक्षकया क्षमता विकास यासँ सामुदायिक विद्यालयया स्तरोन्नतिड महानगर योजनावद्धरूप न्ह्याःवनाच्चंगु धयादीगु खः।
यँमा १६ वडास्थित शितला माविड जूगु ज्याइवल्य न्वासें वडाध्यक्ष रिजाल थथे धयादीगु खः।

शिक्षक तालिम व विद्यालय सुधारया लागि माःगु आर्थिकलिसेंया ग्वाहालि उपलब्ध याकेत महानगर प्रतिबद्ध दुगु रिजालया धापू खः। ज्याइवल्य पूर्वप्राथमिक तह पूर्वकृपि १४ विद्यार्थीतयूत दिक्षित याःगु खः।
ज्याइवल्य विद्यालय व्यवस्थापन समितिया नायः शुक्रलाल

श्रेष्ठ विद्यार्थीतयूसं सयूकेज्याय अपेक्षाकृत उपलब्धी हासिल यायूत अनुशासित जुइमाःगुलिड बः बियादिल। विद्यार्थी, विद्यालय व अभिभावकया त्रिपक्षीय समन्वय जक विद्यालय सहज तरिकां न्ह्याकेफइगु बिचाः तसें नायः श्रेष्ठ उकिया लागि अभिभावक हर क्षण थः मचातप्रति सचेत जुइमाःगुलिड बः बियादिल। विद्यालयया प्रधानाध्यापक लक्ष्मण श्रेष्ठ वइगु दँया विद्यालयया नारा हे शैक्षिक गुणस्तर सुधार खःगु प्रष्ट यानादिल। पूर्व प्राथमिक तहया इन्चार्ज विजया मिश्र, विद्यालयया सहायक प्रधानाध्यापक ईश्वरी अधिकारी, विद्यालय व्यवस्थापन समितिया पूर्व अध्यक्ष रामराजा उपाध्याय मिहिनेत सफल जुइगुलिड बः ब्युसें विद्यार्थीतयूत लगनशील जुइत छयाता बियादिल।

चन्द्र सूर्य पुस्तकालयया स्वर्ण महोत्सव

यलया कुतिसौगःया चन्द्रसूर्य पुस्तकालय थिथी ब्यक्तित्वयात सम्मान यासँ चन्द्र सूर्य स्वर्ण महोत्सव हंगु दु। महोत्सवया इवल्य दच्छियंक थिथी ज्याइवः याःगु खःसा सम्मान ज्याइवःलिसें स्वर्ण महोत्सवया समापन याःगु खः। ज्यापु प्रज्ञा भवनय् जूगु समारोहय् संघीय सांसद प्रेमबहादुर महर्जन चन्द्र सूर्य स्वर्ण स्मारिका विमोचन यानादीगु खः। ज्याइवल्य चन्द्र सूर्य पुस्तकालयया संस्थापक कार्यसमिति, थिथी ज्याइवल्य योगदान यानादीपि पदाधिकारी, दुजःतयूत हंगु खः।

सम्मान धुंकाः ज्याइवःया निगूगु ब्व कथं लोकह्वाःपि कलाकारतयूसं म्ये व हुलाप्याखं न्ह्यब्वःगु खः। उगु हे ज्याइवल्य ख्यालि जुजु मदनकृष्ण श्रेष्ठ चन्द्रसूर्य पुस्तकालयया म्ये नं उलेज्या यानादीगु खः। उगु म्ये प्रेम महर्जन च्वयादीगु दुसा सुमन

कपाली लय तयादीगु खः। म्येय् रत्नशोभा महर्जन सः बियादीगु दु। उगु हे ज्याइवल्य नरेन्द्र प्यासी हालादीगु लागूऔषध दुर्ब्यसनविरुद्ध जनचेतना बीगु 'देयया लागि' म्ये नं उलेज्या जूगु खः। प्रेम महर्जन च्वसाय सुमन कपाली संगीत बियादीगु म्येय् सुरजबीर बज्राचार्य नं सः बियादीगु दु।
थुगु पुस्तकालयया स्थापना २०२८ साल चैत्र २८ गते जूगु खः। ज्याइवल्य प्रदेश सभासद रामकृष्ण चित्रकार, यल महानगरपालिका वडा ८ या अध्यक्ष बाबुरत्न महर्जन, वडा

१२ या अध्यक्ष नारायणलाल अवाले, संस्थापक अध्यक्ष रत्नमान चित्रकार, सल्लाहकार अध्यक्ष सनप्रकाश चित्रकारलगायतया उपस्थिती दुगु खः। ज्याइवल्य शताब्दि पुरुष सत्यमोहन जोशीयात लुमंकसें वयूकःया किपाय् स्वां देछाःगु खः। पुस्तकालयया स्वर्ण महोत्सवया इवल्य दच्छियंक हे हिदान, भजन, साहित्य, निःशुल्क स्वास्थ्य शिविरलिसें थिथी ज्याइवःनापं साइकल च्याली, ब्याडमिन्टन कासाया नं ग्वसाः ग्वःगु खः।

शताब्दीपुरुष जोशीया जहान मन्त

वाङ्मय शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशीया जहान राधादेवी जोशी मंत। वंगु छु ई न्ह्यर्वनिसें सासः सम्बन्धी ल्वचं कयाः किष्ट अस्पतालय् वासः याकाच्चनादीम्ह वयूकः वंगु बैसाख २ गते सुथय् ५:५६ बजे १०० दँया उमेरय् मरुगु खः।

मरुम्ह राधादेवीया नं सर्वाङ्ग दान यानातःगु जूगुलिं वयूकःया सीम्ह उइगु ज्या जुइमखूगु परिवार श्रोत जानकारी ब्यूगु दु। शताब्दी पुरुष जोशीलिसें राधादेवीया नं मेडिकल विद्यार्थीतय अध्ययनया निमित्त किष्ट अस्पतालयात सर्वाङ्ग दान यानातःगु दु। जोशीया तःधिकःम्ह काय् अणुराज जोशी कनादीकथं राधादेवी जोशी नं किष्ट अस्पतालयात शरीर दान यायूगु प्रतिवद्धता प्वकातःगु कारण वयूकःया सीम्ह किष्ट अस्पतालयात दान यायेत्यंगु खः।

सत्यमोहन जोशीलिसे वयूकलं ८४ दँ ताःहाकःगु त्यपू जीवन हनादीग दु। शताब्दी पुरुष सत्यमोहन जोशी वंगु खुला न्ह्यः१०३ दँया उमेरय् मरुगु

खः। जोशी मरुगुया खुला व प्यन्हु लिपा वयूकःया जहान राधादेवी नं मरुगु खः। वंगु चैत २८ गते तनि वयूकःया खुलाया श्राद्ध याःगु खः।

इतुंबहालय संघदान यायूगु अक्षयकोष

श्री भाष्करदेव संस्कारित केशचन्द्रकृत पारावर्त महाविहार इतुंबहालय संघदान यायूत च्यागू लाखं अप्वःया अक्षय कोष नीस्वंगु दु। वंगु शनिबाः महाविहारया बुसादँया दिनस उगु संघदान अक्षय कोष घोषणा याःगु खः। संघ थाकुली स्थवीर सानमान शाक्य, दिवंगत चन्द्रदेवी शाक्यया परिवार च्यागू लख, चयच्याद्धः, च्यासः व चयूच्यातका दां तयाः अक्षय कोष नीस्वंगु खः। वंगु शनिबाः जूगु ज्याइवल्य इतुंबहाःया मूथायूपा मणिरत्न शाक्य अक्षय कोषया ब्यानर उलाः कोषया घोषणा याःगु खः। व इलय् इतुंबहाःया चक्रेश्वर ओमरत्न बज्राचार्य (सानु गुरु) स्वन्ति वाचन यानाबिज्याःगु खः।

९३ दँया स्थवीर सानुमान शाक्यया काय् डा. योगेन्द्रमान शाक्य थः अबुया थुगु ज्या थः तसकं हे हर्षित जूगु धयादिल। थः मां चन्द्रदेवी शाक्य नं थुगु ज्या न्ह्याकेत तःदँ न्ह्यःनिसें

दां मुंकादीगु जानकारी बियादिल। इतुंबहाःया थायूपाजु, संघया दुजःतयूगु नं उपस्थिति दुगु ज्याइवल्य अक्षयकोष दाता संघ थाकुली स्थवीर सानुमान शाक्य, थप दाता अमृत मान शाक्य, संरक्षण समाजया नायः प्रज्ञारत्न शाक्य थःथःगु खँ तयादीगु खः।

ज्याइवल्य दाता स्थवीर सानुमान शाक्यया म्थ्यायीपि पदम तारा शाक्य व रोशनी तारा शाक्य २५६/२५६ तका समाजया नायः प्रज्ञारत्न शाक्ययात लःल्हानादीगु खः। बिहारया परम्परा व बिहार न्ह्याकावःगु संस्कृतियात जीवन्तता बियातयूगु निमित्त धासें नीस्वंगु अक्षय कोषय् इतुंबहाःया मूल स्थवीर मणिरत्न शाक्य ५०६ तका, संघ न्वकू धर्मवीर शाक्य २०६ तका, संघ दुजः अमृतमान शाक्य भिक्षु १०६ तका व मरुम्ह जोगरत्न शाक्यया नाम गंगा शाक्य ५६ तका दां संघदान अक्षय कोषय् थप यानादीगु दु।

दुनुगलनिसें बिचाः हायका

बुदि
वि.सं. २००१ असार १५

मरुगु दि
वि.सं. २०८० बैशाख २

मरुम्ह लक्ष्मी कुमारी बज्राचार्य

थुगु लहना वाःपौया ग्वाहालिमि हर्षमुनि बज्राचार्यया

हनेबहःम्ह मां लक्ष्मी कुमारी बज्राचार्य

आकाभाकां मरुगु दुःखया खँ न्यनाः

लहना मिडियाया सकल जःपि मर्माहत जुयागु दु।

मरुम्ह मांया सुखावति भुवनस बास लायमा धइगु मनंतुसे

दुःखकःपि सकल छँजःपिसं अनित्य संसारयात थुइकाः

नुगः ची फयेमा धकाः दुनुगलनिसें बिचाः हायेकाच्चवना।

लहना

सकल जः

हरेक मंगलवार

राष्ट्रियताको लागि समर्पित

मेरो साप्ताहिक

मेरो साप्ताहिक Mero Saptahik

मालाः मालाः ब्वनादिसँ।

करुणाकर सिरपा शान्तराज शाक्ययात लःल्हात

यल महानगरपालिकाया उपप्रमुख मन्जरी शाक्यं नेपाली लोक साहित्य उत्थानय् महानगरपालिकां ग्वहालि यायगु प्रतिवद्धता प्वकादीगु दु ।

वाङ्मय शताब्दि पुरुष महुम सत्यमोहन जोशी स्थापना यानादीगु लोक साहित्य परिषदया ग्वसालय् यलय् जूगु ज्याइवल्य महानगर उपप्रमुख शाक्यं थथे प्रतिवद्धता प्वकादीगु खः । 'नेपाली लोक परम्पराया हे अध्ययन अनुसन्धानय् योगदान ब्युसैं अमर जूम्ह संस्कृतिविद् सत्यमोहन जोशीया पलाःयात आः भीसं लीमाः,

लोक साहित्यया उत्थानय् भी जायमाः । थ्व ख्यलय् यल महानगरपालिकाया साथ व ग्वहालि दइ' उपप्रमुख शाक्यं धयादिल । ज्याइवल्य साहित्यकार शान्तराज शाक्ययात 'करुणाकर सिरपाः' लःल्हाःगु खः । लकडाउनया इलय् लोक बाखं ब्वनाः सामाजिक सन्जालमार्फत सकसिगु छैय् छैय् थ्यंकेत ब्यूगु योगदानयात च्छासैं शाक्ययात उगु सिरपाः बियागु परिषदया नायः राजितबहादुर श्रेष्ठं धयादिल ।

सिरपाः लःल्हानाकासैं शाक्यं करुणाकर वैद्यया नामं स्थापित सिरपाः शताब्दि पुरुष सत्यमोहन जोशीया छैय् काय्खनाः थः तसकं लय्ताःगु धयादिल । लोक साहित्यविद् करुणाकर वैद्यया नामं स्थापित सिरपाःया राशी ४००० तका दु ।

ज्याइवल्य त्रिभुवन विश्वविद्यालय नेपालभाषा केन्द्रिय विभागया प्रमुख राजनलाल जोशी, यल महानगरपालिका १२ वडाया अध्यक्ष नारायण अवाले, सिरपाःया दाता जयकर बैद्य, परिषदया संरक्षक अणुराज शाक्यलगायत थःथःगु खैं तयादीगु खः ।

मातृभाषा शिक्षाया बारे मन्त्री नाप सहलह

मातृभाषा शिक्षा अभियानकर्मीतय्सं शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री अशोककुमार राईयात नापलानाः मातृभाषा शिक्षाया विषयस सहलह याःगु दु । जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालया नेतालिसैं पूर्वमन्त्री राजेन्द्रप्रसाद श्रेष्ठया पहलय् जूगु सहलहस मातृभाषा शिक्षायात प्रभावकारी व व्यवस्थित दय्केगु सम्बन्धय् सहलह याःगु खः ।

सहलहया इवल्य अभियानकर्मी व मन्त्री राई दथुइ सधिय शिक्षा नीति दय्केगु, मातृभाषा शिक्षायात देय्न्त्यं लागू यायगु, भाषाया बिकल्प भाषा हे तयाः पाठ्यक्रम परिमार्जन यायगुलिसैंया विषयस सहलह जूगु नेता श्रेष्ठं जानकारी बियादिल । 'ऐच्छिक विषयस भाषा तयातःगु दुसा उकिया विकल्प भाषा हे जुइमाः धइगु विषयस सहलह जुल । भाषालिसे ऐच्छिक गणित, कम्प्युटर आदि तय्बलय् भाषा

कयाः ब्वनीपिं विद्यार्थीत गनं दइ ?' मन्त्री श्रेष्ठं धयादिल । सहलह जूगु विषयवस्तुइ मन्त्री राई सकारात्मक दुगु धासैं उगु विषयया कार्वान्वयनय् थः विश्वस्त दुगु पूर्वमन्त्री श्रेष्ठं धयादिल । नेपाल सरकारया नीति अले कार्यक्रमया प्रमुख मस्यौदाकार तर्क खःम्ह श्रेष्ठं सरकारया वर्तमान नीति तथा कार्यक्रमय् तर्क थुगु बिषयत दुध्याःगुलिं नं कार्वान्वयन पक्षय् बिश्वस्त जुइफइगु धयादिल ।

पं. बज्राचार्यया 'सम्यक सम्बोधि' पिहाँवल

बौद्ध विद्वान पं. दिव्यबज्र बज्राचार्य च्वयादीगु च्वसुया संग्रह सफू 'सम्यक सम्बोधि' पिहाँवःगु दु । ज्याथा छुस्याबहाः गुणाकर महाविहारय् जूगु ज्याइवल्य बौद्ध विद्वान

पं. बज्राचार्यया सफू पितब्वज्या जूगु खः । बौद्ध विद्वान प्रा. डा. बज्राज शाक्यलिसैं लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयया निवर्तमान उपकुलपति प्रा. डा. हृदयरत्न बज्राचार्य, नेपाल परम्परागत बौद्ध धर्म संघया केन्द्रीय नायः बौद्ध विद्वान प्रा. डा. नरेशमान बज्राचार्य, लोटस रिसर्च सेन्टरया नायः सुरेन्द्रमान बज्राचार्य मंकाः रुपं सफू पितब्वज्या यानादीगु खः । ज्याइवःया वक्तातय्सं पितब्वज्या जूगु सफू व च्वमि पं. बज्राचार्यया थीथी पक्षयात कयाः नुगःखैं तयादीगु खः । पं. बज्राचार्यया काय् पियुष बज्राचार्य थः अबुया १०४ दैं बुदिया इवल्य सफू पिथनागु जानकारी बियादिल ।

रत्न श्रेष्ठया बिस्काः जात्राया किपाः ब्वज्या

मध्यपुर थिमिया बिस्काः जात्राया किपाः ब्वज्यायेंया बसन्तपुरय् जूगु दु । वरिष्ठ फोटोपत्रकार रत्नकृष्ण श्रेष्ठया बिस्काः जात्रा सम्बन्धी फोटो प्रदर्शनी येंय् जूगु खः ।

फोटो पत्रकारिताय् सक्रिय श्रेष्ठं बिस्काः जात्रा सम्बन्धी छगू दशक अवाधि दुनेया ९०पाः किपाः ब्वज्या याःगु खः । फोटोपत्रकार विशेषता, रौनक, धर्म, संस्कृतिप्रतिया

आत्मियतायात मेपिन्त थुइकेबीगु निती किपा ब्वज्या यानागु धयादिल । बसन्तपुरय् जूगु किपा ब्वज्याया लागिं मध्यपुर थिमि नगरपालिका, मध्यपुर थिमि पर्यटन विकास समितिं ग्वहालि याःगु खः ।

चैत्र ३० गते जूगु किपा ब्वज्याया उलेज्या मध्यपुर थिमि नगरपालिकाया मेयर सुरेन्द्र श्रेष्ठं यानादीगु खः । उगु ज्याइवल्य उपमेयर विजयकृष्ण श्रेष्ठया नं विशेष उपस्थिति दुगु खः ।

- चौध वर्षभन्दा मुनिका बालबालिकालाई श्रममा नलगाऔं ।
- बालबालिकालाई श्रमिक बनाउनु कानूनी अपराध हो ।
- बालबालिकालाई शिक्षा प्राप्त गर्ने अवसर प्रदान गरौं ।
- बालबालिकाको शारिरीक र मानसिक विकासमा सहयोग गरौं ।
- बालश्रम उन्मुलन अभियानमा सहभागी बनौं ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

२४ घण्टा निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

“सारीय सतम स्वास्थ्य सेवा सकसिया निती, असहायता निती जक निःशुल्क”

उपलब्ध सेवा

२४सै घण्टा सेवा

- इमरजेन्सी
- प्याथोलोजी
- एक्स रे
- ई.सी.जी
- औषधि पसल
- अन्तरंग सेवा

गल्यकिया

- मोर्निङ्ग
- डनरन सबरी
- नाक नास घाँटी सम्बन्ध
- हाडजोनी तथा नास सम्बन्ध
- ब्लि विरुद्ध फ्लिज कोको फवर सम्बन्ध

बहिरंग सेवा

- गुह रोग
- पेट रोग
- प्युरोलीजी
- हृदी रोग
- बाल रोग
- क्यान्सर रोग
- बन्त रोग
- गर्बि रोग
- जन्मरत मेडिसिन
- नर्भ तथा यीन रोग
- नाक नास घाँटी रोग
- जन्मरत इन्ड्र चिक आग
- माइग्रेड
- मधुमेह

मेमेन्ग सेवा

- थुसिङ्ग
- इण्डोस्कोपी
- कोलोन्सोस्कोपी
- फ्लिजोथेरापी
- अल्ट्रासाउण्ड, क्वर इन्टर र इको
- प्युरोली सरको दन्त प्रयोगशाला
- टि.एच.टि. इन्टर

२४ घण्टा इमरजेन्सी सेवा

७०८ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोन: ४२९६९३८, ४२५७९९९, ४२६६२२९,